

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8XCdo/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 1110231347
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1110231347.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 1/ EU-CapitalManagement a. s. v likvidácii, so sídlom v Bratislave, IČO: 45 327 084 a 2/ Lawyers Group s. r. o., so sídlom Bratislave, Prievozská 37, IČO: 46 524 185, zastúpených spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 5 C 158/2010, o dovolaní žalobkýň proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2018 sp. zn. 9 Co 155/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. mája 2016 č. k. 5 C 158/2010-504 zamietol žalobu, ktorou sa právna predchodkyňa žalobkyne 1/ Lawyer Partners a. s., so sídlom v Bratislave, Prievozská 37, IČO: 35 944 471, domáhala voči žalovanej náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že predmetom sporu bolo posúdenie dôvodnosti nároku na náhradu škody, ktorá mala právnej predchodkyňi žalobkyne 1/ a žalobkyňi 2/ vzniknúť z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín neprijatím elektronického podania právnej predchodkyne žalobkyne 1/ na DVD nosiči, podpísaného zaručeným elektronickým podpisom z 19. októbra 2006. Obsahom elektronického podania boli návrhy na vydanie platobných rozkazov vo veci neuhradených koncesionárskych poplatkov vrátane príloh. Nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že predmetné elektronické podanie nebolo riadne zaevidované ako návrh na začatie konania, v rozpore s v tom čase aktuálnym znením § 42 ods. 1 O. s. p. Vykonaným dokazovaním mal nesprávny úradný postup Okresného súdu Trenčín za preukázaný a ďalej skúmal, či v príčinnej súvislosti s označeným nesprávnym úradným postupom vznikla právnej predchodkyňi žalobkyne 1/ a žalobkyňi 2/

uplatnená majetková škoda a nemajetková ujma. Vo vzťahu k uplatnenej istine vo výške 22.427,14 eur uviedol, že túto nie je možné založiť na ničím nepodložených domnienkach a hypotézach, a preto ju považoval dôkazne za nepreukázanú. Dôvodil, že škodu spočívajúcu v poplatkoch z omeškania vo výške 54.678.848,83 eur nebolo možné uplatniť súdnou cestou z dôvodu zmeny legislatívy. Ohľadom sumy nákladov spojených s uplatnením istiny vo výške 101.121,14 eur konštatoval, že takto uplatnená škoda je z pohľadu prejednávanej veci nepodložená, bez akéhokoľvek súvisu s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín. Vo vzťahu k nároku na nemajetkovú ujmu v sume 1.020.360 eur uviedol, že právna predchodkyňa žalobkyne 1/ neprodukovala žiadny dôkaz preukazujúci oprávnenosť uplatneného nároku. Tvrdené poškodenie dobrého mena nebolo v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ale so samotným vymáhaním postúpených pohľadávok na zaplatenie koncesionárskych poplatkov. S poukazom na uvedené dospel k záveru o neopodstatnenosti žalobou uplatneného nároku, keď súdu po vyhodnotení dôkazov absentovalo preukázanie reálnej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi špecifikovaným nesprávnym úradným postupom okresného súdu a uplatnenou škodou. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie právnej predchodkyne žalobkyne 1/ a žalobkyne 2/ rozsudkom z 31. mája 2018 sp. zn. 9 Co 155/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal voči žalobkyni 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že súd prvej inštancie v posudzovanom spore riadne zistil skutkový stav veci, vykonal potrebné dokazovanie a na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým a právnym záverom a svoje rozhodnutie dostatočne v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil. V celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, a preto sa v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia obmedzil na skonštatovanie ich správnosti v zmysle § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Odvolacie námietky žalobkyní nepovažoval za opodstatnené z dôvodov špecifikovaných v rozhodnutí. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyne (ďalej aj ako „dovolateľky“). Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie podali z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a tvrdili, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Argumentovali, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení otázky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. V dovolaní poukázali na § 9 ods. 1 a § 8 zákona č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov. Dôvodili, že ak Okresný súd Trenčín neprijal návrhy, ktorými sa uplatnili práva na úhradu koncesionárskych poplatkov, došlo tak k pretrhnutiu postupu, ktorý je nevyhnutný pre vznik oprávnenia na ďalšie vymáhanie poplatkov z omeškania, teda príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Bez uplatnenia práva na úhradu koncesionárskych poplatkov na príslušnom súde nie je možné pristúpiť k vymáhaniu príslušenstva. Z tohto dôvodu v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom okresného súdu (odmietnutím žalôb na uplatnenie koncesionárskych poplatkov) došlo k vzniku škody aj v podobe zániku práva na vymáhanie príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Ďalej uviedli, že definitívnym zánikom tohto príslušenstva bolo jednak plynutie času, keď sa jednotlivé nároky premlčali, ako aj tzv. generálne pardony, ktoré boli do právneho poriadku zavedené zákonom č. 96/2006 Z. z. a zákonom č. 309/2007 Z. z. Vzhľadom na uvedené zastávajú názor, že existuje priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody v podobe zániku práva na poplatky z omeškania, ktoré boli uplatnené v žalobe.

4. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalobkyne zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie

tohto záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

10. Dovolateľky podali dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. V dovolaní uviedli, že „otázka dostatočného preukázania príčinnej súvislosti tak, ako je položená v tomto konaní, spočívajúcom v nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Trenčín, ktorý odmietol prijať podania žalobcu a vznikom škody nebola v rozhodovacej praxi ešte riešená.“

11. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Pokiaľ dovolateľky tvrdia, že medzi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín a škodou/ujmou, ktorá im v dôsledku neho mala vzniknúť, je vzťah príčinnej súvislosti, prehodnocujú skutkové závery odvolacieho súdu o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu a majetkovou škodou a nemajetkovou ujmou. Dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach dospel k záveru, že otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnu, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená v konkrétnych súvislostiach (pozri R 28/2008 a ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu napr. sp. zn. 1 Cdo 133/2018, 8 Cdo 80/2018, 8 Cdo 96/2018, 8 Cdo

191/2018). Otázka, či medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu a dovolateľkami tvrdenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmovou bola príčinná súvislosť, je teda v posudzovanom spore otázkou skutkovou, pričom jej riešenie nemá právnu relevanciu z hľadiska skúmania podmienok prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP.

14. Dovolateľky v dovolaní namietali, že odvolací súd sa nevysporiadal s argumentáciou ohľadom preukázania príčinnej súvislosti v spore. Dovolací súd poznamenáva, že dané tvrdenie nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 a § 432 ods. 2 CSP.

15. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v podanom dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

16. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP), trovy dovolacieho konania jej však najvyšší súd nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázateľné nevznikli.

17. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.